

Den store seng

hull som var ca 20 cm. i diameter. Dette hull har antagelig ha vært utstyrt med en treenagle som har holdt sengens langside på plass ved sengetilen. Centert 9 cm fra langsiden nedre ende og 13 cm under overkanten er et rundt hull. I dette hull har den ovenfor beskrevne tykke stang som har gått på tvers fra langside til langside vært innstappet. I nedre ende har dette Brett som nevnt vært utstyrt med en firbunnet tapp som etter Gustafsons plan har vært 12 cm lang og 5 cm bred og utskåret i ett stykke med selve langsiden. Tappen er anbragt 4 cm under overkanten. Forøvrig er den re langside kaldes som langside E.

Se tilføielsen nr 360-62.

Ad 1904 nr 289. Sengens
bunnbretter.

På opplysning i Osberg-
magasinet januar 1926
fantas fragmenter av
sengens bunnbretter. De
var ganske rust- og uten
nåringer, men da dens
antall og form synes
å stemme med
Gustafsons plan.

1904 nr 289 Sengens
bunnbretter.

I hovedregisteret er det
anmeldt disse notat: "Tvo
rubber til da (d v s. den
store seng) i stumper"
Disse bunnbretter
har vi (1926) ikke
oplyst og da de bare
er knyttet på Gustafsons
plan av 17/9-04

må vi for disses vedhammen-
de holde oss til Gustafsons
lille model, der er nemlig
heller ikke laget henger av
dem.

Efter Gustafsons rekon-
struksjon har det nederste
og det øverste lunnbrett vært
bredere enn de øvrige. Det
har ialt vært 6 lunnbretter.
Det nederste brett er 1,80 m.
langt (hvis ikke medregnet
tappene) og ca 13-14 cm bredt.
Stykkelsen har ikke
sikkert argis, men bretters
deså ha vært tynnere
enn langsiden og derfor
neppe ~~ha~~ mere enn
2 cm tykkelse. I hver ende
er utskåret for sidige
tapper som ved høyre
langside har vært lengere
enn ved venstre. Lengden
av tapperne ved venstre
langside er bare 5 cm og
bredden er ca 10-11 cm.

Tappernes lengde ved
høyre langside er 16 cm.
Bredden er også her større
enn ved de andre brettens
tapper nemlig ca 12 cm.
Det øverste brett (ved
høkegerdet) har samme
lengde og bredde som det
nederste brett men tap-
perne er kortere nemlig
bare ca 6-7 cm lange. De
har altså ikke gått
nogen av sidene vært
så lange at de stakk
utenfor sengens langsider.
Deres bredde er ca 10 cm.

Den store seng

stykkejon (se Steenlands
tegning av modellen)
så må man kunne
gå ut fra at de fore-
liggende rester er seng-
ens lunnbretter. Det
foreligger ialt ca 100
fragmenter hvorav
kun et mindre antall
har lunnret sammen-
settes så at lunnbrettene
lengde ikke nå har
måles efter de foreliggende
rester, man må her
holde sig til Gustafsons
rekonstruksjon som
angir 1,80 m. De foreliggende
bretter er mellom
6 og 9 cm brede. Det
synes derfor som
om lunnbrettene
bredde er for høit
angitt på Gustaf-
sons model (Steen-
lands tegning) hvor
bredden er angitt
som 13 cm for de
to bredeste brett
og 9 cm for de smalere
(se beskrivelsen
s. 366-67)
Stykkelsen er holdt
i alun og smurt
med linolje.

Den store seng

De øvrige fire er alle
af samme længde
som de ovenfor be-
skrevne bortset fra
tapperne. Disse er nem-
lig varierende længde.
Bretternes bredde er mindre
end ved det øvre og
vedre brett nemlig bare
ca 9 cm. bredde

Ved brett no 2, 4 og 5
regnet fra hovedgærdet
er alle tapperne i venstre
længside ganske korte
nemlig bare ca 6-7 cm.
lange så at disse
tapper ikke har stuk-
ket nderfor kanten
af venstre længside.
Tapperes bredde har
vært ca 8 cm. Ved
høire længside har
tapperne til brett
no 2, 4 og 5 (regnet fra
hovedgærdet) haft følgen-
de anbrættelige længder
ca 9 cm, ca 13 cm.
og ca 14 cm.

En overkommelig
uristagelse danner
det 3de brett regnet
fra hovedgærdet idet
det øiersynrlig har
tynt som et fron-
struktivt led og hjulpet
til å holde sengen
sammen.

Dette brett har vært
af samme længde
og bredde som de tre
ovenfor beskrevne
bretter, men tapperne

er adskillig længere idet de
stikker ut på begge sider
av lagsiden både ved
venstre og højre lagside
Tappens længde har vært ca
17 cm. og dens bredde ca 9 cm.
I hver av tappens ender
har det vært utskåret
et forhåntet vertikalt
hull og i dette har det sidd
en løs fersidig tapp, som
har tjent til å holde dette
brett og lagsiden på
sin plass og hindret
at lagsiden böiet sig
ut på midten hvorved
de andre bunnretter
ville løsne
(Se tilføelsene. 7 365-66.)

1904-nr 292-293

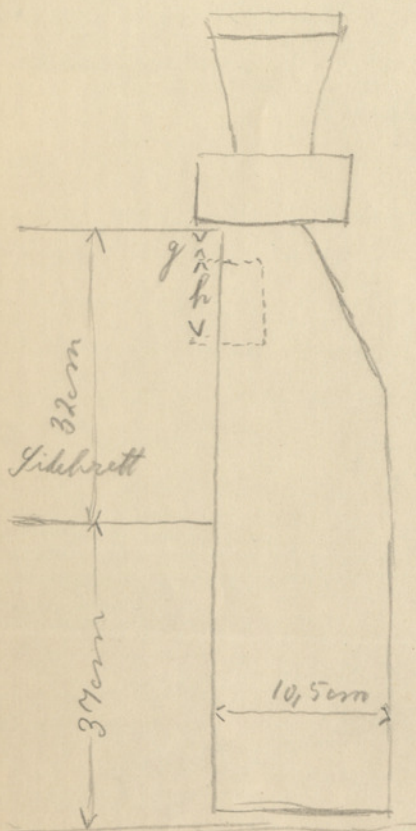
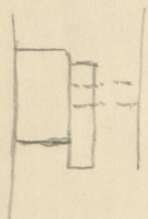
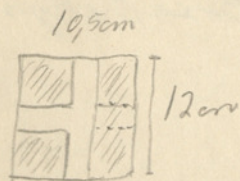
Sergetolperne ved
sergens fotende.

Begge stolper er av lök
og ytterst dårlig bevart.
Iføed beskrivelser av disse
stolper har vi derfor
kun delvis holde oss
til de foreliggende rester
av stolperne, men ved
siden av disse er opplysning.
Er hentet fra Gustafsons
plan av 14/9 men særlig
fra en tegning av
stolperne av Gustaf-
son tatt under ut-
gravningen 15/9-04 og
desuten Intrettes endel
av en beskrivelse av
stolperne som ingeniør
Jubst Berg har utarbeidet
Tegning Gustafsons
modell av sergen blev

Den store seng

1904-nr 288-89
opbevares i kasser
i Orserbergmagasinet.

Den store seng

laget og mens den
blev fuldført (m. rodet)
store kofri av sengen
var under utarbeidelse.
[Sengestolperne er dog
aldrig blitt kopiert i
full størrelse]

av ingeniør J. Berge
beskrivelse utføres
følgende, (her gjennom med
få endringer):

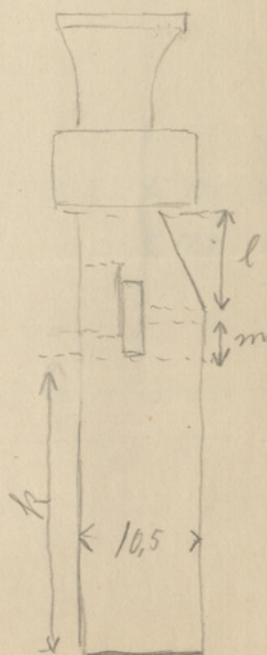
Partiet hvor brettene
"har vært innstappet
i stolpen er helt
brutt. For den ene
stolpes vedkommende
has dog såvel overkant
som underkant av
tapphüllene. Det eneste
hull er gjennomgående
det annet går kun
inn til det første
som skissert.

Ifølge Gustafssons
spisebok har den
til det sistnevnte
hørende tapp sand-
synligvis hatt en for-
levelse der i form av
en cylindrisk tapp
har frysset det annet
bretts tapp som skissert.

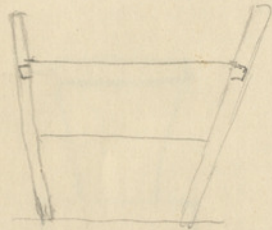
Ifølge tegningen av
1/5 - 04 står stolper
med sin bredeste side
≠ fotbrettet hvorav
følger at fotbrettets tapp
skal være gjennomgående.
Dette stemmer også med
tegningen av 1/9 - 04
hvor sidebrettets tapp er
for kort til å gå igjennom.

Den store seng

afstanden fra gulvet til
 overkant af sidebrettet er
 179 cm fra senge stolperne
 ved hovedenden den er $37 +$
 $32 \text{ cm} = 69 \text{ cm}$. chålet, på
 skussen tas av tegning
 av $179 - 69 = 110 \text{ cm}$. Den afstand
 er fra overkant af tap-
 hullet til underkant af
 knoppen av mig (Bing) er
 fundet omtrent like stor
 $3,7 \text{ cm}$ er altså overkant
 af sengebrettet i flukt med
 underkant af knoppen.
 I skussebohen er anført
 at bredden fra foten til
 knoppens underkant
 er mindst 44 cm , men
 den efter min beregning
 blir 69 cm . afstanden er
 av mig (Bing) målt på
 stolpen til 54 cm følge-
 lig blir bredden av tapp-
 hullet $h = 69 \div 4 = 17,25 \text{ cm}$
 På tegningen av $179 - 69$
 har det ene sidebretts
 tapp en bredde av 12 cm .
 Bredden av tappene på
 det andet sidebrett er ikke
 vist, denne må da
 antas å ha vært til den
 av mig opmålte stolpe
 og ha vært en 17 cm høi
 tapp. Når stolperns høi
 og det ene tapphull således
 er bestemt såes det
 annet tapphulls beliggen-
 het av min opmåling
 idet jeg har målt $h = 56,1 \text{ cm}$
 $l = 5,4 \text{ cm}$. bredden av
 tapp hullet blir da 69 cm
 $\div 56,1 \text{ cm} \div 5,4 = 7,5 \text{ cm}$. På

Den store seng

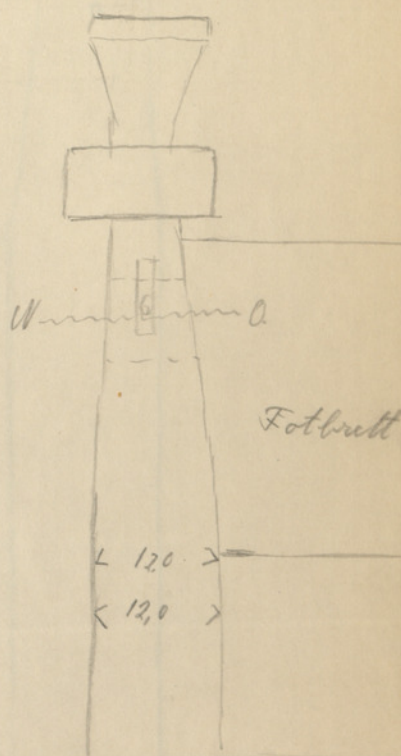
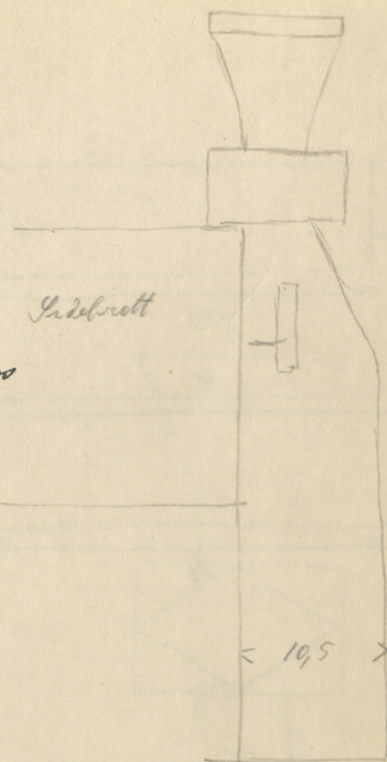

tegningen 14/9-04 har
 umiddelbart fotbrettet tap-
 per der er 20cm. høje
 altså 12,5cm for høje
 til å passe i tappshullet
 de er ennvidere kun
 4cm lange hvilket er
 for litet til å passe
 til tappshullet som
 gennemgående
 tapper. I hverbrettet ved
 hovedparten har jeg
 tegningen av 14/9-04
 tapper der såvel i høje
 som i længde passer
 til ovennevnte hull
 ved fotenden, da dette
 brett er skrått av-
 skåret vil det an-
 bragt ved hovedparten
 betvirke en skrå
 stilling av stolperne
 (sengepælene) som
 skussert, og dermed
 også sidebrettene i
 den samme skrå
 stilling. Derfor
 må man sig derimot
 de to tværbretter
 ombyggede så kan
 senger sættes sammen
 uten at det blir
 nogen uoverensstem-
 melse mellem de
 til de forstjellige tap-
 per svarende tapp-
 huller. Da ved stolperne
 ved fotenden tværsnittet
 er mindre enn ved
 foten (nederst) vil denne
 ha været tilskåret med
 en skråning og

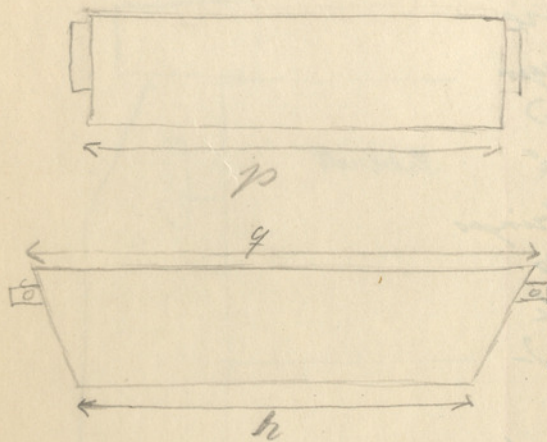
denne må man datere sig overstemmende med sidebrettets strått avskårne ender. Stølpen må da få form som skisortet det det strått avskårne tverbrettets tapper på tegningen av 14/9-04 er forsynet med runde huller synes også i stemme med at det anbringes ved fotenden idet disse huller da motsvarer de ovenfor omtalte cylindriske forlængelser av sidebrettets tapper. Imot antagelsen av at tverbrettene er anvendt taler at stykket av stolpen fra foten til linien $sel. 10$ er opmølt uten at noget skivning motsvarende brettets er observeret.

Ifølge tegningen av 14/9-04 er tverbrettets længde $p = 1,80$ m $q = 1,90$ mm. $r = 1,80$ m. Dette betyder at sengens grunnviss blir skjev-virkket. For at grunnvisset skal bli rettvirkket må når $p = 1,80$ r være $= 1,675$ og $q = 1,775$ (23/4-08 just King sign)
 At Boisys hypotese at tverbrettene til sengen er helt forlyttet taler følgende forhold:
 For det første fantes de store sengetiler ved siden av tverbrettet 1904 no 207a - en ved hver ende av dette og for det annet er det på Grundplans plan av

Den store seng

Den store seng

17/4-03 uttryktstulig angitt at de store forskantede stolper lå ved endene av 1904 no 207 b. Hvis Birgs antagelse skulle være rigtig måtte man anta at disse sider i sengen var blitt forbyttet allerede før nedlegningen i huiigen idet man vel må forutsette at sengen blev lagt i huiigen i sammensat stand og at den dengang var rigtig sammensat. Hertil kommer at de lange brede tapper ved endene av gavelsisene 1904 no 207 a ikke kan ha passet i de to forholdvis korte tappshuller i hver av sengetilene. Men her kommer igjen den vanskelighet at gavelsbrettet 1904 no 207 a bare har en tapp, mens tilene hver har to tappshuller. Det blir derfor vanskelig å forklare dette forhold, men det synes mest sandsynlig å anta at de to sengetiler med synehoder har hatten litt uloverskrående stilling (se skissen 371) mens stolpene ved fotenden har stått lodrett. Ifølge Gustafsons opmåling av

159. 04 hvor stolperne vært 1 m.
 Lange og i åvise ende har det
 vært tilsåret en brott,
 som har vært ca 15 cm bred.
 Derfra avtar bredden pønt
 så den 17 cm. under overkanten
 bare har vært ca 8 cm. På dette
 sted har det i stolperen
 vært utshåret en rundt
 løpende vulst hvis op-
 sannelige tversnitt har
 vært firsidig, men som
 under arbeidet med stolper
 er blitt tilsåret i facetter
 så at den er blitt firkantet
 på bressidene og nærmest
 firkantet ved smalsidene.
 Bredden har vært 16-17 cm.
 mens tykkelsen, som utvilsomt
 har vært det samme, men
 ikke kan sikkert angis
 da stolperne er så dårlig
 bevart på dette sted. Like
 under vulsten har
 stolperens bredde vært
 ca 7 cm., så teltar bredden
 fernt inn til et punkt
 som ligger 28 cm. under
 vulsten hvor bredden er
 12 cm. og ved underkanten
 er bredden 12-13 cm.
 Tykkelsen er like under
 vulsten 6-7 cm. og ved det
 fornevnte punktet 28 cm
 under vulsten er
 tykkelsen 10 cm. og
 ved underkanten er den
 ca 11 cm. Stolperens nedre
 deler altså vært fir-
 sidig.

Om stolpernes
nuværende tilstand

Den store uvy.

